

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 234/03-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. decembra 2003 predbežne prerokoval sťažnosť M. L., bytom M., vo veci porušenia jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu v Michalovciach v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 382/97, sp. zn. 12 C 692/98 a sp. zn. 12 C 1657/99 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. L. o d m i e t a ako návrh podaný oneskorene.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. novembra 2003 doručená sťažnosť M. L., bytom M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prerokovanie veci v primeranej

lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) postupom Okresného súdu v Michalovciach (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 382/97, sp. zn. 12 C 692/98 a sp. zn. 12 C 1657/99 (ďalej len „napadnuté konanie“).

Sťažovateľ okrem vyslovenia porušenia označených práv žiadal, aby ústavný súd zaviazal okresný súd zaplatiť mu „1 695,- USD so 17,6 %-tným úrokom z omeškania od 30. 5. 1997 až do zaplatenia, t. j. 3 255,- USD (...)“, ako aj aby mu bolo priznané primerané finančné zadostučinenie „v sume 1 000 000,- Sk“.

Zo sťažnosti a jej príloh vyplýva, že k namietanému porušeniu označených práv malo dôjsť v napadnutom konaní (najprv vedenom pod sp. zn. 17 C 382/97, potom pod sp. zn. 12 C 692/98 a napokon pod sp. zn. 12 C 1657/99), ktoré sa začalo 30. mája 1997 na základe jeho návrhu na začatie konania o zaplatenie „zahraničných diét 629,- USD s príslušenstvom“, ktorý bol následne sťažovateľom doplnený návrhom „na zaplatenie dlžnej sumy 1.695,- USD s príslušenstvom“. Z pripojeného písomného vyhotovenia rozsudku okresného súdu č. k. 12 C 1657/99-29 z 24. júna 2003 vyplýva, že tento nadobudol právoplatnosť 21. júla 2003.

Sťažovateľ uviedol, že v „tomto konaní súd zaviazal žalovaného zaplatiť mi 1 695,- USD so 17,6 %-tným úrokom z omeškania od 30. 5. 1997 až do zaplatenia po priet'ahoch vyše 6 rokov, keď majiteľ firmy HELKO akože už nevlastní žiaden majetok (...) postup a úkony, ktoré súd vo veci urobil, nesmerovali k odstráneniu právnej neistoty, nerozhodol o celom žalovanom nároku v reálnom čase, keď žalovaný vlastnil veľký majetok. Súd čakal viac ako 6 rokov od podania návrhu, kým žalovaný sa fingovane rozvedie a všetok majetok poprevádza na bývalú manželku a najbližších príbuzných až keď sa žalovaný stal úplne bezmajetný človek, vtedy súd rozhodol o celom žalovanom nároku. Stav právnej neistoty trvá vinou súdu, žalovaný je bezmajetný nepostihnutelný“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak [§ 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

Návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo o inom zásahu dozvedieť.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu jednou zo zákonných podmienok pre prijatie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, pričom zákon o ústavnom súde neumožňuje

zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03). Inými slovami to znamená, že ak pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd zistí, že už uplynula lehota ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, nemôže sa už z tohto dôvodu na základe sťažnosti podanej podľa čl. 127 ústavy zaoberať opodstatnenosťou námietok o porušení základného práva zaručeného v ústave alebo v príslušnej medzinárodnej zmluve o ľudských právach a základných slobodách (mutatis mutandis I. ÚS 110/03).

Ústavný súd už judikoval, že v kontexte citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je v zásade „iným zásahom“ pre počítanie lehoty pre včasnosť podania sťažnosti (I. ÚS 161/02, I. ÚS 6/03). Obdobne to platí aj pre právo na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru (I. ÚS 122/03, I. ÚS 65/03, I. ÚS 34/03).

Na základe uvedeného sa lehota dvoch mesiacov na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy, ktorou sa namieta porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru, počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o porušení tohto základného práva dozvedieť. Začiatok zákonnej lehoty je teda v prípade tohto práva vymedzený subjektívne podľa možnosti sťažovateľa dozvedieť sa o jeho porušení. Posúdenie tejto „možnosti“ je vždy individuálne vzhľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu. Ústavný súd pritom prihliada tak na účel tohto základného práva, ako aj na účel predmetnej zákonnej lehoty.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (v primeranej lehote) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia príslušného štátneho orgánu (mutatis mutandis I. ÚS 89/02, I. ÚS 47/03, I. ÚS 122/03, I. ÚS 167/03, I. ÚS 208/03). S prihliadnutím na uvedené poskytuje ústavný súd ochranu základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru zásadne vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva ešte trvalo (mutatis mutandis I. ÚS 77/02, I. ÚS 86/02, I. ÚS 213/03).

Ústavný súd konštatuje, že napadnuté konanie skončilo právoplatným rozsudkom okresného súdu 21. júla 2003. Predmetná sťažnosť bola podaná 19. novembra 2003, t. j. v čase, keď už bol odstránený stav právnej neistoty, v ktorom sa sťažovateľ nachádzal pred právoplatným skončením príslušného súdneho konania, a k porušovaniu označeného základného práva už nedochádzalo. Ústavný súd pritom nezistil v obsahu sťažnosti sťažovateľa žiadnu skutočnosť alebo dôvod na to, aby zákonnú lehotu dvoch mesiacov počítal v danej veci od neskoršieho dňa ako od právoplatnosti skončenia napadnutého konania. Sťažnosť sťažovateľa bola teda podaná v čase, keď už uplynula lehota ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Z tohto dôvodu bolo potrebné jeho sťažnosť odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako návrh podaný oneskorene.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. decembra 2003